

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2017/809

2017 m. gegužės 11 d.

kuriuo remiamas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 1540 (2004) dėl masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių priemonių neplatavimo įgyvendinimas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 26 straipsnio 2 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją, kurios III skyriuje pateiktas kovos su tokiu platinimu priemonių, kurių reikia imtis Sąjungoje ir trečiojoje šalyse, sąrašas;
- (2) Sąjunga aktyviai įgyvendina tą strategiją ir vykdo jos III skyriuje išvardytas priemones, visų pirma teikdama finansinius išteklius daugiašalių institucijų vykdomiems konkretiems projektams remti, valstybėms, kurioms to reikia, teikdama techninę pagalbą ir dalydamasi su jomis patirtimi plataus spektro neplatavimo priemonių srityje bei stiprindama Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos vaidmenį;
- (3) 2004 m. balandžio 28 d. JT Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1540 (2004) (toliau – JT ST rezoliucija 1540 (2004)) – pirmą tarptautinį dokumentą, kuriame integruotai ir išsamiai nagrinėjami su masinio naikinimo ginklais, jų siuntimo į taikinių priemonėmis ir atitinkamomis medžiagomis susiję klausimai. JT ST rezoliucija 1540 (2004) visoms valstybėms nustatyti saistantys įpareigojimai, kuriais buvo siekiama užkirsti kelią nevalstybiniam subjektams įsigyti tokių ginklų ir su jais susijusių medžiagų bei atgrasyti juos nuo tokio įsigijimo. Be to, JT ST rezoliucijoje 1540 (2004) valstybės paragintos šia rezoliucija įsteigtam Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos komitetui (toliau – JT ST rezoliucijos 1540 komitetas) pateikti ataskaitą dėl veiksmų, kurių jos ėmėsi ar ketina imtis siekdamas įgyvendinti JT ST rezoliuciją 1540 (2004);
- (4) 2006 m. balandžio 27 d. JT Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1673 (2006) ir nusprendė, kad JT ST rezoliucijos 1540 komitetas turėtų intensyviau skatinti visapusišką JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimą pasitelkiant darbo programas, informavimo veiklą, pagalbą, dialogą ir bendradarbiavimą. Ji taip pat paragino JT ST rezoliucijos 1540 komitetą kartu su valstybėmis ir tarptautinėmis, regioninėmis bei subregioninėmis organizacijomis išnagrinėti galimybę dalytis patyrimu ir įgyta patirtimi bei galimybę pasinaudoti programomis, kuriomis būtų galima sudaryti palankesnes sąlygas JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimui;
- (5) 2011 m. balandžio 20 d. JT Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1977 (2011) ir nusprendė pratęsti JT ST rezoliucijos 1540 komiteto įgaliojimus 10 metų laikotarpiui iki 2021 m. balandžio 25 d. Ji taip pat nusprendė, kad JT ST rezoliucijos 1540 komitetas turi toliau intensyviai pastangas, kad visos valstybės būtų skatinamos visapusiškai įgyvendinti JT ST rezoliuciją 1540 (2004), aktyviai dalyvauti ieškant vienas kitą atitinkančių pagalbos pasiūlymų ir prašymų, taikydamos tokias priemones kaip apsilankymai atitinkamos valstybės kvietimu, pagalbos prašymo formos, veiksmų planai ar kita JT ST rezoliucijos 1540 komitetui teikiama informacija, ir anksčiau nei 2016 m. gruodžio mėn. atlikti išsamią JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo padėties apžvalgą;
- (6) 2016 m. gruodžio 15 d. Saugumo Taryba vieningai priėmė Rezoliuciją 2325 (2016), kurioje patvirtino 2016 m. vykdyto JT ST rezoliucijos 1540 (2004) išsamos apžvalgos proceso rezultatus. Ji paragino visas valstybes sustiprinti nacionalines priemones įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004), taip pat paragino teikti daugiau pagalbos, skirtos valstybių pajėgumams šioje srityje plėtoti, be kita ko, pasitelkiant savanoriškus įnašus, taip pat paragino suinteresuotuosius subjektus, įskaitant pilietinės visuomenės ir akademinės bendruomenės atstovus, aktyviau bendradarbiauti;

- (7) įgyvendinant Tarybos bendruosius veiksmus 2006/419/BUSP, ⁽¹⁾, Tarybos bendruosius veiksmus 2008/368/BUSP ⁽²⁾ ir Tarybos sprendimą 2013/391/BUSP ⁽³⁾, svariai sumažintas ataskaitų nepateikusių valstybių ir valstybių, nepateikusių papildomos informacijos, kurios, gavęs neišsamias ataskaitas, paprašė JT ST rezoliucijos 1540 komitetas, skaičius;
- (8) JT Nusiginklavimo reikalų biurui (JT NRB), kuris yra atsakingas už esminės ir logistinės pagalbos teikimą JT ST rezoliucijos 1540 komitetui ir jo ekspertų grupei, turėtų būti pavestas pagal šį sprendimą vykdytinų projektų techninis įgyvendinimas;
- (9) šis sprendimas turėtų būti įgyvendinamas laikantis Komisijos ir JT sudaryto Finansinio ir administracinio pagrindų susitarimo dėl Sąjungos finansinių įnašų į JT administruojamas programas ir projektus valdymo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Vadovaudamasi ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategija (toliau – ES strategija), kuria siekiama stiprinti JT Saugumo Tarybos vaidmenį ir didinti jos kompetenciją sprendžiant su platinimu susijusias problemas, Sąjunga toliau remia Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (toliau – JT ST) rezoliucijų 1540 (2004) ir 1977 (2011) įgyvendinimą.
2. Projektus, kurias remiama JT ST rezoliucija 1540 (2004), atitinkančius ES strategijos priemones, sudaro subregioniniai seminarai, apsilankymai šalyse, susitikimai, renginiai, mokymas ir viešųjų ryšių veiksmai.
3. Projektams siekiama šių tikslų:
 - intensyvinti atitinkamas nacionalines ir regionines pastangas ir pajėgumus, visų pirma rengiant mokymus, stiprinant gebėjimus ir sudarant palankesnes sąlygas pagalbai gauti, glaudžiai koordinuojant veiksmus su kitomis Sąjungos programomis ir kitais subjektais, dalyvaujanciais įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004), kad būtų užtikrinta sinergija ir papildomumas;
 - prisidėti prie konkrečių rekomendacijų, pateiktų tiek 2009 m. visapusiškoje JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo padėties apžvalgoje, tiek 2016 m. atliktos išsamios apžvalgos išvadose, įgyvendinimo praktikoje, visų pirma techninės pagalbos, tarptautinio bendradarbiavimo ir visuomenės informuotumo didinimo srityse;
 - valstybių prašymu remti savanoriškų JT ST rezoliucijos 1540 (2004) nacionalinių įgyvendinimo veiksmų planų rengimą;
 - skatinti atitinkamus pramonės ir pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus dalyvauti įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004).
4. Išsamus projektų aprašymas pateikiamas priede.

2 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis yra atsakingas už šio sprendimo įgyvendinimą.

⁽¹⁾ 2006 m. birželio 12 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2006/419/BUSP, kuriais remiamas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 1540 (2004) įgyvendinimas ir atsižvelgiama į ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategijos įgyvendinimą (OL L 165, 2006 6 17, p. 30).

⁽²⁾ 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2008/368/BUSP, kuriais remiamas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimas ir atsižvelgiama į ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategijos įgyvendinimą (OL L 127, 2008 5 15, p. 78).

⁽³⁾ 2013 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimas 2013/391/BUSP, kuriuo remiamas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 1540 (2004) dėl masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių priemonių neplatinimo įgyvendinimas praktikoje (OL L 198, 2013 7 23, p. 40).

2. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus projektus techniškai įgyvendina JT NRB, atitinkamais atvejais bendradarbiaudamas su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), Afrikos Sąjunga, Amerikos valstybių organizacija ir Arabų Valstybių Lyga. JT NRB sudaro susitarimą su ESBO dėl lėšų, reikalingų konkrečių ESBO projektų įgyvendinimui, pervedimo.

3. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų techninį įgyvendinimą JT NRB atlieka vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe ir jam kontroliuojant. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis su JT NRB sudaro reikiamus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems projektams įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 2 635 170,77 EUR. Bendra biudžeto sąmata visam projektui yra 2 672 770,77 EUR; ši suma bus suteikta naudojant bendrą finansavimą iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto.

2. Iš 1 dalyje nurodytos sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, kad 2 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai tvarkomos. Tuo tikslu Komisija sudaro finansavimo susitarimą su JT NRB. Susitarime nustatoma, kad JT NRB turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui. Jame taip pat nustatoma, kad galutinė atsakomybė dėl 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų techninio įgyvendinimo Komisijos atžvilgiu tenka JT NRB.

4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija stengiasi kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus to proceso metu ir finansavimo susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

Vyriausiasis įgaliotinis teikia Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitas, grindžiamas JT NRB reguliariai rengiamomis ataskaitomis. Taryba tų ataskaitų pagrindu atlieka įvertinimą. Komisija teikia informaciją dėl 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų finansinių aspektų.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo dienos arba praėjus šešioms mėnesiams nuo šio sprendimo priėmimo dienos, jeigu per tą laikotarpį nesudaromas joks finansavimo susitarimas.

Priimta Briuselyje 2017 m. gegužės 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

C. CARDONA

PRIEDAS

1. TIKSLAS

Bendras šio sprendimo tikslas – skatinti JT ST rezoliucijų 1540 (2004) ir 1977 (2011) įgyvendinimą atsižvelgiant į ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategijos įgyvendinimą imantis konkrečių priemonių, kuriomis siekiama šių tikslų: intensyvinti atitinkamas nacionalines ir regionines pastangas ir pajėgumus, visų pirma stiprinant gebėjimus ir sudarant palankesnes sąlygas pagalbai gauti; prisidėti prie konkrečių rekomendacijų, pateiktų tiek 2009 m. visapusiškoje JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo padėties apžvalgoje, tiek 2016 m. atliktos išsamios apžvalgos išvadoje, įgyvendinimo praktikoje, visų pirma techninės pagalbos, tarptautinio bendradarbiavimo ir visuomenės informuotumo didinimo srityse.

2. PRIEMONĖS

2.1. Priemonių tikslai

- Remti konkrečių šalių vykdomą ir regioninę įgyvendinimo veiklą, įskaitant savanoriškų nacionalinių įgyvendinimo veiksmų planų ar pagrindinių JT ST rezoliucijos 1540 (2004) reikalavimų įgyvendinimo veiksmų gairių rengimą, nacionalinių ekspertų mokymą, regioninio / subregioninio koordinavimo pastangų stiprinimą ir kitą veiklą, skirtą skatinti ilgalaikį įgyvendinimo nacionaliniu bei subregioniniu lygiais procesą;
- skatinti ir remti visuotinį ataskaitų teikimą, kaip raginama JT ST rezoliucijoje 1540 (2004);
- stiprinti pramonės ir pilietinės visuomenės vaidmenį įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004);
- didinti politikos formuotojų ir pramonės bei pilietinės visuomenės atstovų informuotumą apie JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo svarbą;
- stiprinti subregioninį, regioninį ir tarptautinį bendradarbiavimą įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004), tinkamai atsižvelgiant į JT ST rezoliucijos 1540 komiteto ir jo ekspertų grupės vaidmenį, taip pat komiteto darbo programą;
- prisidėti siekiant didesnės tarptautinių suinteresuotųjų subjektų pastangų sinergijos įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004), visų pirma ESBO regione.

2.2. Priemonių apibūdinimas

- a) JT NRB, palaikydamas glaudžius ryšius su JT ST rezoliucijos 1540 komitetu, patenkins ne daugiau kaip septynis valstybių pateiktus prašymus, pirmenybę teikdamas valstybėms iš ESBO regiono, Afrikos regiono ir Persijos įlankos bei Artimųjų Rytų regiono. Teikiama pagalba bus skirta tam, kad valstybės galėtų imtis papildomų praktinių veiksmų JT ST rezoliucijoje 1540 (2004) nustatytiems įpareigojimams įgyvendinti nacionaliniu lygiu, tokiu būdu patenkinant valstybių JT ST rezoliucijos 1540 komitetui pateiktus pagalbos prašymus. Tokia pagalba papildys JT ST rezoliucijos 1540 komiteto vykdomą vienas kitą atitinkančių pagalbos pasiūlymų ir prašymų paieškos veiklą, tačiau neapims techninės įrangos teikimo ar įsigijimo.
- b) JT NRB remis pastangas, kuriomis siekiama visuotinio ataskaitų teikimo. Nors JT ST rezoliucijoje 1540 (2004) valstybės raginamos ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo rezoliucijos priėmimo pateikti JT ST rezoliucijos 1540 komitetui pirmą ataskaitą dėl veiksmų, kurių jos ėmėsi ar ketina imtis tai rezoliucijai įgyvendinti, vis dar yra ataskaitų nepateikusių valstybių. Tame kontekste JT NRB per savo regioninį centrą Afrikoje (UNREC) ir savo regioninį centrą Azijoje ir Ramiojo vandenyno šalyse (UNRCPD), glaudžiai bendradarbiaudamas su Afrikos Sąjunga bei atitinkamais regioniniais Europos Sąjungos cheminių, biologinių, radioaktyvių bei branduolinių medžiagų rizikos mažinimo kompetencijos centrais (toliau – ES ChBRB kompetencijos centrai), remis ne daugiau kaip penkis nacionalinius arba regioninius veiksmus, konkrečiai skirtus ataskaitų nepateikusioms valstybėms.
- c) Be to, JT NRB remis tris regioninius / subregioninius mokymo kursus nacionaliniams ryšių palaikymo punkтам, valstybių paskirtiems siekiant koordinuoti JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimą nacionaliniu lygiu ir padėti sukurti ryšių palaikymo punktų tinklą, taip pat jų komunikacijos su JT ST rezoliucijos 1540 komitetu gerinimą.

- d) JT NRB pagal subrangos sutartį, be kitų veiklos rūšių, ESBO sekretariatui paves atlikti tyrimą, kaip skatinti tolesnę atitinkamų tarptautinių suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004) ESBO regione, pastangų sinergiją.
- e) JT NRB remis ne daugiau kaip tris JT ST rezoliucijos 1540 (2004) regionines pramonės atstovų konferencijas. Nuo 2012 m. Vokietijos vyriausybė, gaudama pagalbą pagal „ES informavimo programą dėl dvejetainio naudojimo prekių“ ir iš JT NRB, Vysbadeno mieste surengė keturias konferencijas pramonės ir pilietinės visuomenės suinteresuotiesiems subjektams, siekdama skatinti pramonės ir privačiojo sektoriaus dalyvavimą įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004). Vienas iš ketvirtosios tokios konferencijos, surengtos 2015 m. lapkričio mėn. bendradarbiaujant su JT ST rezoliucijos 1540 komitetu, jo ekspertų grupe ir JT NRB, rezultatų buvo bendras susitarimas stiprinti regioninį požiūrį, t. y. surengti panašias konferencijas įskaitant Azijoje, Lotynų Amerikoje ir ESBO regione. Būsimosios pramonės suinteresuotiesiems subjektams skirtos regioninės konferencijos turėtų papildyti pagal atitinkamas Sąjungos programas vykdomą darbą, pvz., ES ChBRB kompetencijos centrų ir (arba) pagal partnerystės principu grindžiamą ES dvejetainio paskirties prekių eksporto kontrolės programą vykdomą darbą.
- f) JT NRB rengs arba remis seminarus pilietinės visuomenės, akademinės bendruomenės ir pramonės atstovams, skirtus 2016 m. JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo padėties išsamios apžvalgos išvadų įgyvendinimui praktikoje. Tame kontekste JT NRB remis pagalbos prašančių valstybių nacionalinių pareigūnų dalyvavimą mokymo kursuose ir kitoje gebėjimų stiprinimo veikloje.

Prireikus JT NRB sieks užtikrinti sinergiją su kitų subjektų, dalyvaujančių įgyvendinant JT ST 1540 (2004), regioninių ES ChBRB kompetencijos centrų bei kitų Sąjungos remiamų šios srities programų veikla.

2.3. Priemonių rezultatai

Geresnis JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimas valstybėms imantis papildomų veiksmų siekiant ją visapusiškai įgyvendinti; veiksmingų ir tikroviškų nacionalinių veiksmų planų svarbiausiems tos rezoliucijos reikalavimams įgyvendinti parengimas; išplėsti regioniniai ir subregioniniai suderinti požiūriai dėl JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo; ir dalyvaujančių valstybių ir pagalbos teikėjų veiksmingų partnerystės sudarymas.

Daugiau pirmą kartą parengtų ataskaitų iš valstybių, kurios dar nėra pateikusios savo pirmosios nacionalinės ataskaitos dėl JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo.

Aktyvesnis pramonės ir pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimas įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1540 (2004) tarptautiniu, regioniniu ir nacionaliniu lygiais.

Geresnis visuomenės informuotumas apie visapusiško JT ST rezoliucijos 1540 (2004) ir 2009 m. bei 2016 m. išsamių apžvalgų išvadų įgyvendinimo svarbą.

3. PARTNERIAI ĮGYVENDINANT PRIEMONES

JT NRB, glaudžiai bendradarbiaudamas su JT ST rezoliucijos 1540 komitetu, toliau plėtos veiksmingas partnerystes su atitinkamomis regioninėmis organizacijomis, visų pirma ESBO, Afrikos Sąjunga ir Arabų Valstybių Lyga, taip pat su ES ChBRB kompetencijos centrais, kuriems finansinę paramą teikia Europos Komisija ir kurių iniciatyvą bendrai įgyvendina Jungtinis tyrimų centras (JRC) bei JT tarpreregioninio nusikalstamumo ir justicijos mokslinių tyrimų institutas (UNICRI).

Kalbant apie projektus ESBO regione, JT NRB sudaro susitarimą su ESBO dėl tokių projektų įgyvendinimui reikalingų lėšų pervedimo, tokiu būdu visapusiškai pasinaudojant galimybėmis, kurias suteikia 2011 m. JT NRB ir ESBO sekretoriato sudarytas susitarimo memorandumas dėl masinio naikinimo ginklų neplatiniui skirtų projektų bendro įgyvendinimo.

Siekdamas užtikrinti veiksmingą sinergiją ir išvengti veiklos dubliavimo, JT NRB taip pat toliau bendradarbiaus su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir agentūromis, įskaitant Tarptautinę atominės energijos agentūrą (TATENA), Cheminio ginklo uždraudimo organizaciją (OPCW), Pasaulio sveikatos organizaciją (PSO), Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizaciją (FAO) ir Pasaulinę gyvūnų sveikatos organizaciją (OIE).

4. SAŲVEIKA SU SAJUNGOS PASTANGOMIS

Remdamasi JT NRB reguliariai teikiama informacija apie savo veiklą, Sąjunga gali nuspręsti tas pastangas papildyti tiksline diplomatine veikla, kuria būtų siekiama didinti informuotumą nacionalinių veiksmų planų įgyvendinimo ir nacionalinių ataskaitų teikimo srityje.

5. SUBJEKTAI, KURIEMS SKIRTOS PRIEMONĖS

- Valstybės, vyriausybių pareigūnai;
- JT ST rezoliucijos 1540 komitetas ir kiti JT subjektai;
- tarptautinės, regioninės ir subregioninės organizacijos;
- vyriausybės ir organizacijos, teikiančios ir gaunančios techninę pagalbą pagal JT ST rezoliuciją 1540 (2004);
- pilietinė visuomenė ir pramonė.

6. VIETA

JT NRB atrinks galimas susitikimų, seminarų ir kitų renginių vietas. Taikomi vietos pasirinkimo kriterijai apims atitinkamos konkrečios regiono valstybės pasiryžimą ir išsipareigojimą būti renginio priimančiąja šalimi. Konkrečių apsilankymų šalyse ar veiksmų konkrečiose šalyse vietų pasirinkimas priklausys nuo suinteresuotųjų valstybių kvietimų ir, atitinkamais atvejais, nuo JT ST rezoliucijos 1540 komiteto sprendimų vadovaujantis komiteto darbo programa.

7. TRUKMĖ

Bendra planuojama projekto trukmė yra 36 mėnesiai.
